

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
3. บทนิยาม.....	3
4. ขอบเขตในการศึกษา	3
5. วิธีการศึกษา	4
6.เค้าโครงของการศึกษา	6
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7

ภาค 1 สถานการณ์ด้านสิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย

บทที่

1. สถานการณ์ด้านการทำงานของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	9
1. สถานการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	10
2. สถานการณ์ทั่วไปเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	12
2.1 ด้านเศรษฐกิจ	12
2.2 ด้านสังคม	15
2.3 ด้านการเมือง	17

2. บ่อเกิดของสิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ	20
1. กฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นจารีตประเพณี.....	21
1.1 ความเป็นมาของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนภายใต้กฎหมาย ระหว่างประเทศ.....	21
1.2. พันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นจารีตประเพณี.....	22
1.2.1. กบฏบัตรสหประชาชาติ.....	22
1.2.2. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	24
2. พันธกรณีภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศ.....	28
2.1 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ค.ศ.1966.....	28
2.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง.....	31
2.3 อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ.....	32
2.4 อนุสัญญาซึ่งไทยเข้าผูกพันภายใต้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ.....	34
3. บ่อเกิดของสิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติภายใต้กฎหมายไทย.....	40
1. บ่อเกิดแห่งกฎหมายในเรื่องสิทธิในการทำงาน.....	40
1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	40
1.2. กฎหมายการทำงานของคนต่างด้าว.....	43
2. บ่อเกิดแห่งกฎหมายในเรื่องการคุ้มครองแรงงาน.....	46
2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	46
2.2 กฎหมายคุ้มครองแรงงาน.....	47
3. บ่อเกิดแห่งกฎหมายในเรื่องแรงงานสัมพันธ์.....	55
3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	55
3.2 กฎหมายแรงงานสัมพันธ์.....	56
4. การจัดการปัญหาสิทธิในการทำงานภายใต้กรอบนโยบายของประเทศไทย.....	60
1. แผนแม่บท.....	60

1.1	แผนแม่บทสิทธิมนุษยชนฉบับที่ 1 พ.ศ.2543-2552.....	61
1.2	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9.....	61
1.3	แผนแม่บท เพื่อการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อม และการควบคุม พืชเสพติดบนพื้นที่สูง ฉบับที่ 3.....	63
2.	มติคณะรัฐมนตรี.....	64
2.1	มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการผ่อนผันให้สิทธิอยู่อาศัยชั่วคราวแก่ คนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	64
2.2	มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการให้สิทธิอาศัยอยู่ชั่วคราวเพื่อทำงาน.....	66
3.	ระเบียบ.....	66
4.	ประกาศ.....	67
4.1	ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง กำหนดงานที่ ให้คนต่างด้าวตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 ทำได้.....	67
4.2	ประกาศกระทรวงมหาดไทยในเรื่องการผ่อนผันให้สิทธิอาศัยอยู่แก่ คนไร้สัญชาติ.....	68
5.	หนังสือสั่งการ.....	68
5.1	หนังสือที่ มท. 0310.1/8614 เรื่อง การออกไปอนุญาตทำงานให้ บุคคลบนพื้นที่สูง ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2543.....	68
5.2	หนังสือที่ มท. 0310.1/ว 4308 เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการ อนุญาตให้ชาวเขาและบุคคลบนพื้นที่สูงเดินทางออกนอกเขตจังหวัด เป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543.....	69
5.3	หนังสือที่ มท. 0310.1/15942 เรื่องหารือแนวทางการปฏิบัติการขอ อนุญาตออกนอกเขตจังหวัดของบุคคลบนพื้นที่สูง ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2544.....	72
5.4	หนังสือที่ มท. 0205.3/866 เรื่อง การพิจารณาการขออนุญาตออก นอกพื้นที่ของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545.....	73

5. เหตุและวิธีการเข้าสู่สิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....76

1. คนไร้สัญชาติที่ไม่มีสิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทย.....	76
1.1 คนที่ไม่มีสิทธิอาศัยอยู่เนื่องจากตกหล่นจากมติคณะรัฐมนตรี.....	77
1.2 คนที่ไม่มีสิทธิอาศัยอยู่และไม่มิมติคณะรัฐมนตรี.....	79
1.3 คนไร้รากเหง้า.....	80
2. คนไร้สัญชาติที่มีมติคณะรัฐมนตรีให้สิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทย.....	84
2.1 คนซึ่งมีสัญชาติไทยแต่ถูกสันนิษฐานว่าไร้สัญชาติเพราะยังพิสูจน์ สัญชาติไม่ได้.....	84
2.2 คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีสิทธิอาศัยอยู่ถาวรในประเทศไทย.....	85
2.2.1 กรณีได้รับการลงสถานะต่างด้าวแล้ว.....	86
2.2.2 กรณีการยังไม่ได้รับการลงสถานะต่างด้าว.....	87
2.3 คนต่างด้าวที่มีนโยบายให้มีสิทธิอาศัยอยู่ชั่วคราวในประเทศไทย.....	89
2.3.1 กรณีที่มีจุดเกาะเกี่ยวกับรัฐไทย.....	90
2.3.2 กรณีที่ไม่มีจุดเกาะเกี่ยวกับรัฐไทย.....	94
3. คนไร้สัญชาติที่มีมติคณะรัฐมนตรีให้สิทธิอาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อทำงาน.....	97

ภาคสอง การจัดการปัญหา

6. การดำเนินการขององค์กรภาครัฐในการจัดการปัญหาการทำงานของคนไร้สัญชาติ
ในประเทศไทย.....105

1. องค์กรที่ทำหน้าที่อนุญาตสิทธิในการทำงาน.....	105
2. องค์กรที่ทำหน้าที่สนับสนุนสิทธิในการทำงาน.....	115
3. องค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิในการทำงาน.....	121

7. การดำเนินการขององค์กรภาคประชาชนในการจัดการปัญหาสิทธิในการทำงาน
ของคนไร้สัญชาติ.....131

1. องค์กรภาคประชาชนที่มีลักษณะการทำงานเป็นการตรวจสอบและนำเสนอ	
---	--

แนวทางในการจัดการปัญหาสิทธิในการทำงานของคนไร้สัญชาติ.....	132
2. องค์การภาคประชาชนที่มีลักษณะการทำงานสนับสนุนฝีมือแรงงาน.....	139
3. องค์การภาคประชาชนที่มีลักษณะการทำงานเป็นการคุ้มครองสิทธิแรงงาน.....	140
8. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการปัญหาสิทธิในการทำงาน.....	146
1. ความร่วมมือระหว่างรัฐกับรัฐ.....	146
2. ความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศ.....	153
3. ความร่วมมือระหว่างองค์การภาคประชาชนกับองค์การระหว่างประเทศ.....	159
9. อุปสรรคในการเข้าสู่สิทธิในการทำงานและการคุ้มครองแรงงานของคนไร้สัญชาติ.....	164
1. อุปสรรคอันเกี่ยวกับการเข้าสู่สิทธิในการทำงาน.....	164
1.1 อุปสรรคอันเกิดจากกฎหมายหรือกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้อง.....	164
1.2 อุปสรรคจากการดำเนินการขององค์กรที่เกี่ยวข้อง.....	172
1.3 อุปสรรคจากตัวคนไร้สัญชาติเอง.....	173
2. อุปสรรคอันเกี่ยวกับการได้รับการคุ้มครองแรงงานของคนไร้สัญชาติ.....	173
10. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	174

ภาคผนวก

ก. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521.....	183
ข. ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่องกำหนดงานที่ให้คนต่างด้าวตาม มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521 ทำได้.....	192
ค. หนังสือที่ มท. 0310.1/8614 เรื่อง การออกใบอนุญาตทำงานให้บุคคลบนพื้นที่สูง ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2543.....	193
ง. หนังสือที่ มท. 0310.1/ว 4308 เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาตให้ชาวเขา และบุคคลบนพื้นที่สูงเดินทางออกนอกเขตจังหวัดเป็นการชั่วคราว ลงวันที่	

21 พฤศจิกายน 2543.....	195
จ. หนังสือที่ มท. 0310.1/15942 เรื่องหรือแนวทางการปฏิบัติการขออนุญาตออกนอกเขต จังหวัดของบุคคลบนพื้นที่สูง ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2544.....	198
ฉ. หนังสือที่ มท. 0205.3/866 เรื่อง การพิจารณาการขออนุญาตออกนอกพื้นที่ของ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ลงวันที่ 28 มีนาคม 2545.....	200
ช. แสดงตารางจำแนกประเภทคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	206
ซ. แสดงตัวอย่างของบัตรประจำตัวของกรมการปกครอง (บัตรประจำตัวชนกลุ่มน้อย).....	207
ฅ. แสดงตัวอย่างบัตรประจำตัวแรงงานต่างด้าว.....	212
ญ. แสดงภาพการทำงานเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ โดยโครงการศึกษาปัญหาผลกระทบ ด้านสิทธิมนุษยชนต่อคนไร้สัญชาติในประเทศไทย.....	213
ฎ. แสดงโครงการศึกษาปัญหาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนต่อคนไร้สัญชาติในประเทศไทย สังกัดกองทุนศาสตราจารย์หญิง ภาไชย คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	214
ฏ. แสดงบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับสิทธิในการทำงาน.....	220
ฐ. แสดงนโยบายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการผ่อนผันให้สิทธิอาศัยแก่คนไร้สัญชาติ และรวมถึงชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย.....	228
บรรณานุกรม.....	236
ประวัติการศึกษา.....	254